

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDEAvdelning
Utvärderingsavdelningen

Lärosäte: Karlstads universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa
Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet
Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.   Inom UVK återfinns bland lärarna både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Avseende inriktningen idrott och hälsa visar underlagen att personalen består av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom för utbildningen relevanta områden, dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning i grund- och gymnasieskola. En stor andel av lärarna inom ämnet är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning. I utbildningsmiljön finns en livaktig forskningsmiljö med tydlig samverkan mellan lärare inom ämnet, särskilt inom de idrottspedagogiska och humanbiologiska områdena.   Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.   Bedömargruppen har haft svårt att identifiera vilka specifika lärandemål som relaterar till de olika bedömningsområdena samt hur undervisningsinnehåll och examinationer knyter an till målen. Lärosätet anger själv inga utvecklingsområden. Endast 7,5 högskolepoäng inom ämnesstudierna ligger på avancerad nivå, vilket kan medföra svårigheter för studenterna att nå fördjupad kunskap inom en rad områden. När det gäller ämneskunskaper kan det medföra svårigheter att nå väsentligt fördjupad kunskap.   Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömargruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupade kunskaper utifrån det aktuella målet. Humanbiologiska kunskaper respektive ledarskap och coaching dominerar ämneskunskaperna inom utbildningen. Ämnets traditionellt starka praktiska kunskapstraditioner syns inte i självvärderingen. Kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande är nedtonade.   Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Avseende UVK nås dock måluppfyllnad. Målet behandlas inom

flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Självvärderingen visar att studenterna i inriktningen idrott och hälsa når kunskaper om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt viss kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men inte fördjupad kunskap. Intervjuerna övertygade inte heller bedömaregruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade metodkunskaper.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inte. Underlagen ger flera belägg för att UVK och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön och målet bedöms var uppfyllt i den del som avser UVK. Lärosätets självvärdering visar att studenterna i inriktningen idrott och hälsa når en viss förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnesdidaktik. Förmågan att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnen och ämnesområden är däremot mindre framträdande. Bedömaregruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupad förmåga utifrån det aktuella målet.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömaregruppen anser att det huvudsakligen är positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen. Av självvärderingen framgår att didaktik, ämnesdidaktik och metodik behandlas i flera ämneskurser inom inriktningen idrott och hälsa, med tydliga kopplingar till VFU. Självvärderingen ger exempel på innehåll och examinationer. Bedömaregruppen föreslår att de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen tydligare knyts till ett ämnesstoff.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Bedömaregruppen konstaterar att målet uppfylls avseende UVK då lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur UVK bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Bedömaregruppen betonar vikten av det revideringsarbete som inlemts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Avseende inriktningen idrott och hälsa behandlas målet enligt självvärderingen inom flera ämneskurser. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Underlagen visar att utbildningen säkerställer att studenterna når förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning som på bästa sätt stimulerar varje elevs utveckling. Underlagen visar däremot inte att studenterna når motsvarande förmåga när det gäller varje elevs lärande.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren. Avseende inriktningen idrott och hälsa beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Lärosätets exempel behandlar främst jämställdhet som utbildningsinnehåll i olika kurser. Flera konkreta exempel gäller lärandemål, undervisningsaktiviteter samt uppgifter och examinationer från ämneskurserna.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Lärosätet ger i inriktningen idrott och hälsa exempel på uppföljningar och utvärderingar i form av både standardiserade webbenkäter och muntliga utvärderingar efter avslutad kurs samt muntliga formativa uppföljningar under pågående kurs. Kursanalyserna redovisas till studentrådet samt diskuteras i lärarlaget och på ämnesmöten. Var det organisatoriska ansvaret för uppföljning, åtgärder och återkoppling för ämnet är placerat framgår däremot inte av självvärderingen. Om det är oklart även inom organisationen framstår detta som ett utvecklingsområde. Lärosätet konstaterar i självvärderingen att kurserna i idrott och hälsa har mycket hög genomströmning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts. Intervjuerna avseende inriktningen idrott och hälsa gav exempel på studenternas möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen. Bedömargruppens intryck är ändå att studentperspektivet är ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer. Av lärosätets självvärdering framgår att systematisk samverkan med arbetslivet sker mellan lärosätet och ämnet idrott och hälsa samt skolsektorn, bland annat genom kontakter med förstelärare (gästföreläsare) och via den så kallade Värmlandsmodellen. Systematisk samverkan sker även med en del ideella idrottsorganisationer.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Den samlade studentvolymen är svår att uttolka, men antalet nyregistrerade programstudenter har enligt självvärderingen stigit från 147 till 257 under åren 2012–2017. Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) arbetar sammanlagt 36 lärare och inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 14 lärare), varav hälften på högst 10 procent av en heltid. I lärargruppen finns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns också en blandning av lärare med allmän didaktisk-pedagogisk kompetens och ämnesdidaktisk respektive ämnesspecifik kompetens. De lektorer som undervisar i UVK har lärarutbildning eller bedriver pedagogisk forskning. Överlag har en relativt stor andel lärare lärarbakgrund, och studenterna får enligt självvärderingen och intervjuerna möta en del nu yrkesverksamma lärare inom ramen för UVK, utöver de lokala handledare som leder dem under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Självvärderingen resonerar också tydligt om rekrytering och kompetensutveckling av lärare, t.ex. genom forskarutbildning av adjunkter.

Lärosätet bedriver enligt självvärderingen ett arbete med att åtgärda personalrelaterade brister. Bland annat lyfter man fram ett målmedvetet arbete för en adekvat och god kompetensförsörjning. Andelen disputerade lärare inom UVK påpekas i självvärderingen vara lägre än rekommenderat. En angiven orsak till detta är att flera disputerade har fått forskningsmedel och därför inte deltar som lärare i utbildningen. Bedömargruppen anser att andelen disputerade lärare inom UVK (20 av 35 lärare) säkerställer kompetensen på kort sikt, men anser samtidigt att den kompetensstärkning som initierats är befogad för att säkra kompetensen på längre sikt. Bedömargruppen anser också att en professor med didaktisk inriktning bör få större plats inom UVK, något som också påpekas i självvärderingen. Den här bristen kan på lång sikt komma att åtgärdas via de satsningar lärosätet gör på forskning inom området. Här bör lärosätet enligt bedömargruppen upprätta tydliga åtgärdsplaner för att säkra kompetensen på längre sikt.

Lärosätet redovisar ett stort antal lärare som är inbegripna i UVK, både i Karlstad och vid Musikhögskolan Ingesund, varav de flesta gör relativt små undervisningsinsatser inom utbildningen. Lärosätet anger vid intervjuerna att detta förhållande bottnar i en strävan att erbjuda kvalificerad kompetens i de olika kurserna som ingår. Bedömargruppen menar utifrån uppgifterna i självvärderingen och intervjuerna att lärosätet bör överväga en lärarmässigt mer sammanhållen UVK genom att minska antalet involverade lärare, i synnerhet för UVK i Karlstad. Ett annat utvecklingsområde för UVK i Karlstad är att stärka det gemensamma ansvaret för UVK som helhet och som en del av ämneslärarutbildningen hos alla undervisande lärare. Detta gäller i synnerhet de kursansvariga lärarna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

En särskild omständighet som försvårar bedömningen av UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. Trots att de är formellt samordnade genom gemensamma kursplaner för UVK, bedrivs de på olika platser och utifrån skilda upplägg på utbildningarna. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen, och vi markerar om bedömargruppens kommentarer skiljer sig åt mellan utbildningarna.

Lärosätet har enligt självvärderingen och intervjuerna goda förutsättningar att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Bedömargruppen delar i huvudsak den bedömningen. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant, och lärarna som medverkar i ämneslärarprogrammen är i hög grad knutna till dessa centrum. Centrumbildningarna får största delen av de forskningsmedel som kanaliseras via lärarutbildningsnämnden. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som under senare tid även innefattar en forskarskola för lärare inom ramen för den statligt finansierade försöksverksamheten med praktknära forskning (ULF). Man har alltså nära samverkan med skolor för praktknära forskning.

De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning, ibland i direkt samverkan med skolor, medan forskning knuten till den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i första hand har krävt fakultetsmedel. Även om det pågår en satsning för att stärka UVK- och VFU-området, vilket framgår både av självvärderingen och av intervjuerna, har detta område hittills varit underfinansierat med forskningsmedel. Bedömargruppens slutsats blir därför att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Enligt självvärderingen och intervjuerna är detta något som lärosätet arbetar med. Det är, menar bedömargruppen, viktigt att försöksverksamheten med praxisnära forskning följs upp, så att den allmäntdidaktiska och pedagogiska forskningen stärks och kommer studenterna till del via UVK och VFU.

Bedömargruppen anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Här kan Karlstad hämta vissa lärdomar från Musikhögskolan Ingesunds integrerade utbildning, även om förutsättningarna är mycket olika. Det handlar enligt bedömargruppen framför allt om att tidigt och genomgående förankra utbildningen som en helhet, så att studenterna ser och uppskattar hur de olika delarna med ämneskurser, UVK och VFU, vilket bidrar till att rusta dem för läraryrket. Intervjuerna vittnar om att ett sådant helhetstänkande är mer förankrat i Ingesund än i Karlstad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning och garant för dess kvalitet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur man inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) behandlar kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder, både i olika läskurser och i förberedelser i övrigt som rör skrivande, seminariebehandlingar, examinationer inför det självständiga arbetet. Både utformning och genomförande samt examination redovisas med flera konkreta exempel som illustrationer. Tyngdpunkten i detta ligger enligt framställningen på UVK-kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Men av självvärderingen och intervjuerna framgår det övertygande för bedömggruppen hur de olika UVK-kurserna bidrar till måluppfyllelsen, bland annat genom att ta upp olika teoretiska perspektiv på skolans uppdrag samt på kunskap, lärande och ledarskap, och låta studenterna genomföra olika typer av mindre undersökningar.

Bedömggruppen urskiljer en god ambition att genomgående knyta samman forskning och praktik, och på så sätt göra studenternas fördjupade vetenskapliga kunskaper yrkesrelevanta. Inom UVK ges flera kurser som syftar till att bidra till att fördjupa kunskapen om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i ett lärarprofessionsperspektiv, och som i de flesta fall prövas genom olika skrivuppgifter och det självständiga arbetet, men också genom muntlig examination utifrån fall, i workshoppar och seminarier. Lärosätet visar även hur de säkerställer målet för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Överlag redovisas hur ämnesteorin, pedagogisk/didaktisk forskning och studenternas egen beprövade erfarenhet kopplas till målet via den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Bedömggruppen menar att arbetet med att undervisa i och examinera kvantitativa metoder kan stärkas inom UVK, ett utvecklingsområde som även lärosätet har identifierat i självvärderingen och intervjuerna, och som bör stärkas i samråd med utbildningens övriga delar, både ämnen och VFU. Detta lyfts fram i självvärderingen och handlar om att introducera en kvantitativ metod tidigt i utbildningen. Nu behandlas inte kvantitativa metoder förrän i den sent förlagda kursen *Vetenskapsteori och utvecklingsarbete*.

Bedömggruppen vill även framhålla vikten av att behandla kvantitativa metoder som något professionsrelevant, och därför angeläget för studenterna att ha kunskap om. Bedömggruppen rekommenderar generellt utifrån självvärderingen och intervjuerna en stärkt samordning av

vetenskapsteori och forskningsmetodik mellan UVK, VFU och ämnena, som ett viktigt led i att förankra utbildningen som en helhet, och få studenterna att förhålla sig till olika vetenskapliga traditioner. Det kan också bidra till att minska den teoretiska spretighet som, enligt de intervjuade studenterna, delvis präglar utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att ovanstående målskrivning uppfylls. Lärosätet visar i sin självvärdering detta genom att beskriva flera olika typer av uppgifter inom UVK och VFU i samverkan med ämneskurserna. Ett par belysande exempel är den skriftliga utvecklingsplan som studenterna utformar under VFU och de två examinationsuppgifter som ingår i kursen *Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete*, där studenterna med stöd i forskning ska argumentera för utvecklingsinsatser kopplade till ämnet och till skolan mer generellt. Ett annat gott exempel är UVK vid Musikhögskolan Ingesund, där studenterna i bedömningskursen ska formulera och motivera bedömningsexempel i ämnet musik med stöd i relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Lärosätet visar med ovanstående exempel och flera andra på ett trovärdigt sätt hur studenterna systematiskt och i relation till relevant forskning får bearbeta, utvärdera och reflektera över framför allt sina praktikerfarenheter, som ett led i att bli rustade för att ta aktiv del i skolans utveckling. Lärosätet visar också i självvärderingen och intervjuerna ganska utförligt och övertygande hur målet examineras i flera av UVK:s kurser både på grundläggande och avancerad nivå, exempelvis i kursen *Leda och lärande* genom en reflektionsuppgift utifrån en fallbeskrivning och i *Betyg och bedömning* genom en hemtentamen som sätter dagens betygssystem i ett historiskt och ett internationellt perspektiv. Dessa exempel belyser att man prövar studenternas förmåga att förhålla sig kritiskt och självständigt både till egna och andras erfarenheter och till forskning, genom att dessa aspekter bildar grund för bedömningen av examinationsuppgifterna. Flera intervjuade studenter vittnar om att antalet examinationsuppgifter varit alltför många inom utbildningen, och att just separata reflektionsuppgifter varit ett återkommande inslag inom UVK. Enligt studenterna har däremot mängden examinerande uppgifter successivt minskat som en följd av studenternas påpekanden, något bedömggruppen ser som en positiv förändring.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen understryker att detta målområde huvudsakligen bedöms i VFU-verksamheten. Målet knyts alltså i första hand av lärosätet till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och den progression som där eftersträvas i samspelet med den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) när det gäller t.ex. värdegrundsarbete, konflikthantering, elever med skilda förutsättningar och bedömningsrutiner. Det skrivs fram en tydlig progression i VFU-kurserna, där de två första VFU-kurserna har ämnesmål och den tredje och sista VFU-kursen både har UVK-mål och ämnesmål.

Studenterna ska visa ökad medvetenhet om vad läraryrket innebär genom rapportering, egna reflektioner och i trepartssamtal.

Några exempel ges i självvärderingen och intervjuerna på hur olika UVK-kurser bidrar till att utveckla och examinera målet och hur detta kopplas till VFU. Bedömggruppen anser dock att skrivningen är rätt kortfattad och att utrymmet främst ägnas åt de lärandemål som finns i olika kurser, och att självvärderingen och intervjuerna enligt bedömggruppen ger en mindre tydlig bild av vad UVK-kurserna bidrar med i förhållande till den didaktiska och metodiska tillämpningen, vilket nog delvis kan förklaras med att lärosätet anser att målet i första hand är en angelägenhet för ämnena och VFU. Självvärderingen och intervjuerna stärker med andra ord bilden av att ämnesläroartutbildningen på lärosätet är tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och fäster stor vikt vid VFU-praktiken. Detta ser bedömggruppen som i huvudsak positivt, men vi noterar också en del svagheter i konstruktionen. För UVK:s del ser vi ett behov av att förstärka de allmänna didaktiska och metodiska grunderna för lärarbetet. Vi ser detta som en delförklaring till att studenterna har haft vissa svårigheter att förstå UVK:s roll i utbildningen.

En annan utmaning som delvis berör UVK är hur lärosätet säkrar kvaliteten i VFU inklusive examinationsformer, utbildning av lokala handledare samt formerna för samverkan mellan lärosäte och skolor. Bedömggruppen anser att självvärderingen och intervjuerna ger belägg för att VFU håller tillräcklig kvalitet, vilket främst garanteras genom examinationen via trepartssamtal, i kombination med studentens egen löpande dokumentation och VFU-handledarens bedömningsunderlag. Men lärosätet noterar att VFU behöver stärkas i flera av dessa avseenden. Även bedömggruppen konstaterar att det finns flera utvecklingsområden, och att kvaliteten på VFU kan variera mellan olika ämnen. Framför allt vill bedömggruppen uppmana lärosätet att utvecklingsarbetet som riktas mot VFU leder till att VFU inom alla ämnesinriktningar bedrivs i nära samverkan mellan ämnena och UVK, samt att alla VFU-handledare är handledarutbildade. Lärosätet visar i självvärderingen och intervjuerna hur mål som examineras inom VFU genom trepartssamtal och annan studentdokumentation förbereds och bearbetas inom UVK, men utifrån intervjuerna (gäller i första hand Karlstad) finns det anledning att påpeka vikten av att sådana kopplingar mellan UVK och VFU (och ämnena) också i praktiken blir synliga för studenterna som en del av ett förankrat helhetstänkande kring utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömggruppen anser att målområdet uppfylls. Av självvärderingen framgår att VFU utgör det centrala sammanhanget för måluppfyllelsen, att det främst är genom VFU som studenterna får möjlighet att pröva, visa upp och bli bedömda för sina lärarpraktiska förmågor och examineras genom olika bedömningsunderlag och undervisningsplaneringar som också ligger till grund för det avslutande trepartssamtalet. Bedömggruppen konstaterar utifrån självvärderingen och intervjuerna att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt även beskriver och argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. I självvärderingen tar man exempelvis upp hur specialpedagogik behandlas inom UVK-kursen *Den lärande eleven*, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras genom att studenterna individuellt och i grupp utvecklar och analyserar egna

fallbeskrivningar, kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. För musikstudenter tas identitetsformation specifikt upp knutet till just musik. Ledarskap i klassrummet, elevbedömningars motiverande funktion och konfliktlösning tas upp som andra exempel på hur man inom UVK förbereder studenterna för att utveckla sin praktiska förmåga att verka som lärare.

Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK har bedrivits och samordnats.

Bedömargruppen betonar därför vikten av att det revideringsarbete som inletts, för att tydliggöra att progressionen inom UVK och samordningen med övriga delar i utbildningen fullföljs och utvärderas. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, som t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt", aspekter som inte lyfts fram i någon större omfattning, men som är en central del av lärarens arbete i skolan.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Självvärderingen visar enligt bedömargruppen att studenter får möjlighet att utveckla ovanstående förmågor under utbildningens gång. Även under detta målområde ligger det en betoning på VFU kopplat till UVK, med särskild tonvikt på hur styrdokumenterna ska tolkas och sättas i ett barnperspektiv och ett vidare samhällsperspektiv. Men det betonas också hur man genom arbete med fallbeskrivningar kopplar samhälle och etik till praktiken, knutet till teorier om lärande. Självvärderingen styrker att studenterna kan visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. Särskild tonvikt läggs på värdegrundsfrågor. Beskrivningen är relativt utförlig och konkret, med flera illustrativa exempel, där olika UVK-kurser syftar till att fördjupa studenternas VFU-erfarenheter och knyta an dem till forskningen. Lärosätet redogör för olika seminarier och enskilda kursmål som ska rusta studenterna för att uppnå målen. Målområdets aspekter förekommer löpande under hela utbildningstiden och svarar väl mot bedömningsgrunden. Det saknas däremot explicita skrivningar om hållbar utveckling i självvärderingen, vilket lärosätet själv lyfter fram som ett utvecklingsområde inom UVK, och som något man upprättat en åtgärdsplan för.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras huvudsakligen i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Bedömargruppen anser att jämställdhet hanteras inom utbildningen på ett tillfredställande sätt. Lärosätet redovisar enligt bedömargruppen i självvärderingen ett utvecklat arbete med jämställdhetsfrågor och detta bekräftas genom intervjuer. Perspektivet genomsyrar utbildningen och

det finns explicita mål och examinationer där studenterna ska beakta ett jämställdhetsperspektiv. I VFU finns jämställdhetsperspektivet explicit utskrivet som mål, och där får studenterna använda egen beprövad erfarenhet och som forskningslitteratur för att resonera om jämställdhet, normkritik och andra genusrelaterade frågor. Flera exempel ges på hur målet redovisas och examineras, däribland hur studenterna ska lära sig att arbeta med jämställdhetsfrågor i den egna undervisningen.

Lärosätet redogör även för att arbetet med jämställdhetsfrågor inom utbildningen är del av en övergripande strategi att verka för jämställdhet inom hela lärosätet, både med avseende på utbildningens innehåll och sammansättning. I det arbetet har lärosätet valt att prioritera lärarutbildningarna och i ett första steg särskilt UVK. Bedömaregruppen noterar att lärosätet i detta strategiarbete har identifierat ett behov av att förtydliga målskrivningar om jämställdhet och genuspedagogik inom UVK och VFU, samt att förstärka kompetensen hos de lokala lärarutbildarna i att bedöma måluppfyllelsen för jämställdhet. Bedömaregruppen konstaterar också att lärarkåren inom UVK är klart mansdominerad, vilket är något att beakta i framtida rekryteringsarbete.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Bedömaregruppen anser att formerna för ämneslärarutbildningens uppföljning, åtgärder och återkoppling är tillfredsställande. Lärosätet redogör för ett centralt utarbetat utvärderande arbete som bedrivs med studenter i olika skeden av sin utbildning liksom med alumner. I självvärderingen redovisar de rutiner för hur dessa synpunkter tas upp samt leder till förändring och anpassning utifrån önskemål. De redovisar tydligt i självvärderingen hur de arbetar med systematisk uppföljning av utbildningen, och hur dessa insatser återrapporteras och vid behov omsätts i åtgärder. I det mer övergripande kvalitetsarbetet lägger man i självvärderingen stor vikt vid att lyfta fram den personal som har huvudansvar för kvalitetsarbete, utvärdering och uppföljning. Lärarutbildningsnämnden ansvarar för kontinuerlig uppföljning, och har en speciell utredningsenhet. Nämnden och utbildningens lärare tar del av resultatet från den uppföljningen och andra utvärderingar. Det finns flera andra konkreta exempel, till exempel klargörande av examinatorns och den kursansvarigas uppgifter, programråd, kurs- och programutvärderingar samt hur resultaten av dessa leder till förändringar av utbildningen.

Självvärderingens beskrivningar bekräftas i stort genom intervjuerna, där det också framkommer hur UVK har utvärderats och förändrats som följd av detta. Genom utvärderingarna har lärosätet fått kunskap om brister i UVK-kursernas överlappande struktur (något som omtalats tidigare), och har som följd av detta genomfört uppföljande åtgärder för att koordinera kurserna bättre.

Uppföljningssystemet verkar med andra ord fungera, men förändringen av UVK-kursernas struktur är som tidigare noterats i den här bedömningen ännu i sin inledningsfas. Ett problem som lärosätet delar med flera andra är den låga svarsfrekvensen i de digitala enkätutvärderingarna, som därför kompletteras med mer löpande utvärdering. Bedömaregruppen efterlyser ett fördjupat arbete för att öka svarsfrekvensen på de digitala utvärderingarna, och om det till exempel kan ske genom att man utvecklar de löpande formativa och muntliga utvärderingarna.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet påtalar en ökande utmaning med att bristande skrivförmåga försvårar för en del studenter att slutföra sin utbildning. Lärosätet redogör i självvärderingen och intervjuerna ett omfattande analysarbete och åtgärder, t.ex. hur de arbetar med stöd till studenter att genomföra utbildningen i tid eller genom särskilt stöd till bibliotekets skrivverkstad, diagnostiska skrivprov, skrivhandledning och stöd till elever som inte har svenska som modersmål.

Bedömggruppen anser att lärosätet uppnår bedömningsgrunden, men att det finns utvecklingspotential inom området. Lärosätet är medvetet om problemen med avhopp, låg prestationsgrad och långsam genomströmning men kan behöva stärka stödet för studenterna ytterligare. Skälet är att de vidtagna åtgärderna inte varit helt framgångsrika, sett till att avhoppsfrekvensen anges som relativt hög. Som påpekas i intervjuer är problemet inte helt enkelt, eftersom avhoppet inte bara är kopplade till studenternas varierande studieförutsättningar, utan också till deras förväntningar, inte minst hos distansstudenter. Bedömggruppen menar att lärosätets insatser för att en lärarstudent ska genomgå utbildningen inte bara rör studievana, utan också måste vägas mot faktorer som studentens förväntningar, ambition och lämplighet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömggruppen finner att studenterna har möjligheter att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Det sker enligt självvärderingen på flera nivåer genom möjlighet till deltagande och inflytande i samtliga beslutande och beredande organ vid lärosätet, där även dekanen regelbundet träffar studentkåren. Även studenternas synpunkter i kursvärderingar och löpande formativa utvärderingar har legat till grund för omfattande förändringar inom UVK.

Intervjuerna bekräftar i stort denna bild, där det bland annat framgår att möjligheten till inflytande verkligen finns, men att inte alla utnyttjar möjligheten. Utifrån intervjuerna och självvärderingen framkommer att studenterna har stort inflytande på utbildningen via studentkåren, lärarutbildningsnämnden och programrådet. Det är med andra ord i första hand via formella kanaler som studenterna har inflytande, medan de informella vägarna inte lyfts fram som lika framträdande, i alla fall inte lika mycket i Karlstad som i Musikhögskolan Ingesund.

Studenternas och alumnernas synpunkter har lett till en översyn av bland annat specialpedagogikens utrymme i UVK-kurserna, men även andra delar i UVK och VFU som till exempel flerspråkighet, konflikthantering, betyg och bedömning. Detta är goda exempel på hur studenternas perspektiv tillvaratas och hur det i gengäld kan påverka utbildningen. Mot bakgrund av den kritik som riktats mot UVK Karlstad från studenthåll och som lett till flera förändringar, vill bedömggruppen också påpeka vikten av att den här delen av utbildningen också engagerar studenterna. Det är en utmaning för ett större lärosäte att inom UVK samla studenter från flera olika ämnen, men det är viktigt att studenterna ser värdet av dessa kurser och därför aktivt vill och kan påverka deras utformning och innehåll.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet visar enligt bedömargruppen i självvärderingen och intervjuerna att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen saknade bedömargruppen mer utförliga beskrivningar av hur UVK-kurser förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv, men detta kompletterades under intervjuerna, med flera exempel på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Lärosätet redovisar ett väl utvecklat system för samarbete med regionen och enskilda skolor. I självvärderingen redovisas ett antal projekt med syfte att stärka skolkontakterna: Värmlandsmodellen, alumniverksamheten, Regionalt utvecklingscentrum för skola, samverkansgruppen inom Region Värmland för att samordna VFU, samt projektet Ledarskapsdidaktiker. Bedömargruppen anser att man i beskrivningen av dessa samarbeten på ett trovärdigt sätt visar hur de bidrar till att rusta läraren inför det framtida arbetslivet, och även bidrar till att påverka utbildningens utformning.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämne- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärosätet har tillfredställande förutsättningar när det gäller personal och miljö för att bedriva den del som utgör den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bland lärarna inom UVK återfinns både vetenskapligt kompetent personal och personal med professionell ämneslärarefarenhet. Den vetenskapliga kompetensen omfattar både ämnesdidaktik, allmändidaktik och pedagogik. Ett arbete för att stärka kompetensen på längre sikt har inletts, och det inbegriper att stärka den allmändidaktiska-pedagogiska kompetens och forskning som är relevant för UVK. Ämneslärarutbildningen har delvis olika utformning i Karlstad och Ingesund (musiklärarutbildningen), och även om Karlstad har andra förutsättningar med många olika ämnesinriktningar så bör Karlstad sträva efter att mer integrera utbildningens olika delar, så att den bildar en tydlig helhet för studenter och lärare.

En särskild omständighet vad gäller utbildningsmiljön för UVK är att den förekommer i två skilda utbildningsmiljöer knutna till samma universitet: Karlstads universitet och Musikhögskolan Ingesund. UVK behandlas i huvudsak som en enhet i den här utvärderingen. Lärosätet har goda förutsättningar

att bedriva lärarutbildning på grund av att det finns forskningsmiljöer, för både ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och i viss utsträckning en allmän didaktisk miljö. Lärosätet (den del som finns i Karlstad) har fyra ämnesdidaktiska och didaktiska centrumbildningar som verkar ämnes- och fakultetsövergripande. Dessa centrumbildningar bedriver forskning som är praxisnära och yrkesrelevant. Överlag framträder en praktikorienterad miljö, som har nära samverkan med skolor för praktknära forskning. De centrumbildningar som finns har däremot i första hand gynnat ämnesinriktad forskning. Bedömarens gruppens menar att de nuvarande utbildningsmiljöerna i första hand knyter samman egen ämnesforskning med utbildning och praktik, men att forskning kopplad till UVK bör stärkas. Den allmänt didaktiska och pedagogiska forskningen behöver också tydligare komma studenterna till del via UVK och VFU. Bedömarens grupp anser att lärosätet bör arbeta för att skapa en mer integrerad lärarutbildning (Karlstad), där utbildningens olika delar (ämneskurser, UVK och VFU) och struktur är tydligt kommunicerad och förankrad bland studenter och lärare. Vid Musikhögskolan Ingesund är utbildningen tydligare integrerad. Att stärka formerna för rekrytering, samverkan med och utbildning av VFU-handledare är något som däremot både Karlstad och Ingesund bör utveckla, som grund för en sammanhållen utbildning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet behandlas inom flera kurser, men med tyngdpunkt i kursen Vetenskaplig metod och utvecklingsarbete, som föregår det avslutande självständiga arbetet. Genomgående framträder en ambition att i kurserna knyta forskning till skolpraktiken. Tyngdpunkten ligger däremot främst på kvalitativ metodik, även om kvantitativ metodik också behandlas. Samordningen mellan UVK och ämnena för detta mål framträder som relativt svag. Ett framträdande inslag i utbildningen är att studenterna ska kunna bedriva skolutvecklande verksamhet på vetenskaplig grund, något som exempelvis lyfts fram som centralt i UVK-kursen Vetenskapsteori och utvecklingsarbete, och i den skriftliga, vetenskapligt grundade utvecklingsplan som studenterna ska arbeta fram under VFU utifrån sina praktikerfarenheter.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Underlagen ger flera belägg för att UVK och VFU systematiskt och på olika sätt bidrar till att utveckla och pröva studenternas förmåga att kritiskt och självständigt väga erfarenheter mot forskningsrön.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Bedömarens grupp ser det huvudsakligen som positivt att ämneslärarutbildningen framstår som tydligt ämnesdidaktiskt inriktad och ser det som befogat att målet i första hand knyts till VFU. Lärosätet visar på ett i sin helhet övertygande sätt hur VFU och UVK bidrar till måluppfyllelse. Men det är önskvärt att lärosätet starkare förankrar och utvecklar UVK:s didaktiska och metodiska bidrag i utbildningen, samt tydliggör progressionen inom UVK och stärker samordningen mellan UVK, VFU och ämnen.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Bedömarens grupp konstaterar att lärosätet på ett huvudsakligen adekvat sätt argumenterar för hur den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) bidrar till att utveckla planering, genomförande och utvärdering av undervisningen, i relation till VFU. Lärosätet redogör för hur specialpedagogik behandlas inom UVK, och visar på ett övertygande sätt hur detta examineras kopplat till olika specialpedagogiska perspektiv. Intervjuerna ger däremot blandade vittnesmål om hur väl UVK i dessa två tappningar har förankrat detta målområde, särskilt gäller det för Karlstad som del av en kritik av hur UVK bedrivits och samordnats. Bedömarens grupp betonar därför vikten av

att det revideringsarbete som inletts för att tydliggöra progressionen inom UVK samt fullfölja och utvärdera samordningen med övriga delar i utbildningen. Utifrån självvärderingen och intervjuerna understryker bedömargruppen betydelsen av att inom UVK också ge utrymme åt de mer generella aspekterna av läraruppdraget, t.ex. mentorskap, föräldrakontakt, ordningsfrågor och andra frågor relaterade till "den pedagogiska verksamheten i övrigt".

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Lärosätet visar övertygande hur studenternas förmåga att göra etiska och andra bedömningar utvecklas löpande inom UVK, och provas både i VFU och i olika UVK-kurser.

Jämställdhetsperspektivet beaktas inom utbildningen. Lärosätet redogör för ett omfattande, övergripande jämställdhetsarbete där lärarutbildningen och UVK prioriterats. Detta arbete innefattar både lärarutbildningens upplägg och personella aspekter. Vissa svagheter kan noteras när det gäller formuleringar av jämställdhetsmål i kurser, lärarhandledares kompetens att bedöma jämställdhetsaspekter samt en ojämn könsfördelning i lärarkåren.

Lärosätet har ett fungerande system för utvärdering, återkoppling och åtgärdsprogram. Utbildningen följs upp systematiskt och det har lett till ett omfattande revideringsarbete av UVK som går i riktning mot att förbättra samordningen inom UVK och i relation till utbildningens övriga delar. Man har också ett utförligt program för att understödja studenternas studier, men samtidigt är avhoppsfrekvensen ganska hög.

Studentperspektivet beaktas på ett tillfredsställande vis, främst genom olika formella kanaler, alltifrån möjlighet att delta och fatta beslut i programråd och lärarutbildningsnämnd till att framföra synpunkter i anslutning till enskilda kurser. Studenternas kritiska synpunkter på UVK framträder som en tungt vägande grund för den revidering av UVK som inletts.

Arbetslivsperspektivet i ett samtida och framtida perspektiv beaktas främst i VFU men också i UVK. Utbildningen bedrivs genom organiserad samverkan med skolor i regionen och olika regionala nätverk. Flera exempel finns på hur utbildningen i UVK och ämneskurser samt i samspel med aktiva lärare och VFU tar upp aspekter av detta, exempelvis hur digitaliseringen kan komma att påverka skolan. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att stärka detta område inom UVK, som del av det mer generella perspektiv på läraryrket som UVK ska bidra till, och som ger studenterna redskap att konstruktivt hantera framtida skolreformer.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Självvärderingen, lärartabellen och intervjuerna visar en ändamålsenlig blandning av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom områden som är relevanta för utbildningen, dels lärare med

lärarexamen samt erfarenhet av undervisning i grund- och gymnasieskola. En stor andel av lärarna inom ämnet är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling. Detta borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Bedömggruppen noterar att en avsevärd del av undervisningen inom ämnet och ämnesdidaktiken bärs upp av ett fåtal lärare inom ämnet. På så sätt möjliggörs kraftfulla insatser för ämnesutveckling och goda möjligheter att erbjuda studenterna en sammanhållen utbildning. Samtidigt uppstår en utsatt situation när förhållandevis få lärare bär upp stora delar av utbildningen.

Lärosätet framhåller att det finns behov av förstärkningar inom områden som naturvetenskap och medicin. Bedömggruppen delar inte den bedömningen. Av självvärderingen framgår att ämnesområden som naturvetenskap och medicin är starka inom utbildningen. Det är i stället bedömggruppens uppfattning att behoven av förstärkning av vetenskapligt kompetent personal snarare finns inom det idrottsdidaktiska området, särskilt när det gäller undervisning och elevers lärande. Bedömggruppen noterar också att ämneskollegiet nyligen flyttat till en utbildningsvetenskaplig fakultet för att stärka fokus på lärarutbildningen, vilket kan medföra en gynnsam utveckling av lärarnas didaktiska kompetens.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen och intervjuerna framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö med en tydlig samverkan mellan lärare inom ämnet, särskilt inom de idrottspedagogiska och humanbiologiska områdena. Forskningsmiljön inom det idrottsdidaktiska området förefaller däremot inte vara lika utvecklad. Ett förhållandevis stort fokus läggs i självvärderingen vid det humanbiologiska området. När det gäller professionsinriktningen, så fokuserar lärosätet på ledarskap och träningslära inom prestationsidrott snarare än lärarskap och undervisning för lärande i skolans idrott och hälsa. Intervjuerna påvisade däremot att den nyligen genomförda flytten till en utbildningsvetenskaplig fakultet bidragit till en förstärkning av utbildningsrelaterade verksamheter inom ämnet.

Ämneskollegiemöten arrangeras regelbundet för att ge lärarna möjligheter att koordinera ämnesutbildningen. Även forskningsseminarier arrangeras regelbundet inom lärargruppen. Detta ser bedömggruppen som en styrka. I samband med flytten till en ny fakultet har ämneskollegiet också tilldelats nya resurser för att förstärka forskningsanknytningen inom det utbildningsvetenskapliga området.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Självvärderingen visar att studenterna når brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde, men inte väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området. Bedömggruppen har inte haft några självständiga arbeten att grunda bedömningen på och intervjuerna övertygade inte bedömggruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade ämneskunskaper. Endast 7,5 högskolepoäng av ämnesutbildningen ligger på avancerad nivå och det skrivs inte några självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.

Utifrån självvärderingen framstår det som om humanbiologiska kunskaper respektive ledarskap och coaching dominerar ämneskunskaperna inom utbildningen – kunskaper som är kopplade till prestationsidrott. Ämnets traditionellt starka praktiska kunskapstraditioner syns inte i självvärderingen. Kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande är nedtonade. Självvärderingen och intervjuerna med studenter och personal ger bara en vag bild av ämnesstrukturen och ämnesstudiernas uppläggning.

Bedömggruppen rekommenderar att lärargruppen återkommande – både inom ämneskollegiet och tillsammans med studenterna – diskuterar vad ämneskunskaper kan vara samt ämnets struktur och ämnesstudiernas uppläggning. Diskussionen kan med fördel inkludera frågor om förhållandet mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktiska kunskaper.

Innehållet i självvärderingen är allmänt hållet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Bedömggruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål som i olika kurser kopplas till viktiga ämneskunskaper. Lärandemålen kan därefter i friare text men med tydlig systematik knytas till innehåll, examinationer och kunskapskrav.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, och säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätets självvärdering visar att studenterna når kunskaper om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt viss kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men inte fördjupad kunskap. Bedömggruppen har inte haft några självständiga arbeten att grunda bedömningen på och intervjuerna övertygade inte bedömggruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade metodkunskaper. Endast 7,5 högskolepoäng av ämnesutbildningen ligger på avancerad nivå och det skrivs inte några självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.

Innehållet i självvärderingen är allmänt hållet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Självvärderingen och intervjuerna ger bara en vag bild av ämnesstrukturen och ämnesstudiernas uppläggning. Bedömggruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål som i olika kurser kopplas till vetenskapsteori samt vilka kvalitativa och kvantitativa metoder som används. Lärandemålen kan därefter i friare text men med tydlig systematik knytas till innehåll, examinationer och kunskapskrav.

Bedömgruppen noterar också att framställningen i självvärderingen saknar kopplingar till utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), där frågor om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder också behandlas.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätets självvärdering visar att studenterna når en viss förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att på så sätt bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnesdidaktik. Förmågan att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnen och ämnesområden är däremot mindre framträdande. Bedömgruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupad förmåga med avseende på det aktuella målet, men det har heller inte funnits några självständiga arbeten att grunda bedömningen på. Endast 7,5 högskolepoäng av ämnesutbildningen ligger på avancerad nivå och det skrivs inte några självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.

Innehållet i självvärderingen är allmänt hållet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Bedömgruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål som i olika kurser kopplas till förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Av självvärderingen framgår att didaktik, ämnesdidaktik och metodik behandlas i flera ämneskurser, med tydliga kopplingar till verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Kopplingen till VFU är central eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten i utbildningen. Självvärderingen ger exempel på innehåll och examinationer, men de sätts inte alltid in i ett systematiskt sammanhang. Detta kan hänga ihop med den tidigare nämnda vaga strukturen hos ämnesstudierna. Bedömgruppen uppfattar att ämnesdidaktiken har en framskjuten position i utbildningen, men att de ämneskunskaper som behandlas i undervisningssammanhang inte framgår lika tydligt. Didaktiska överväganden ställs i relation till deltagande i fysisk aktivitet snarare än till lärande. Bedömgruppen föreslår att de tydliga ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen tydligare knyts till ett ämnesstoff.

Lärosätet betonar i självvärderingen att ämneskunskaper och ämnesdidaktik integreras i utbildningen. Intervjuerna förstärker intrycket av en stark integrering av ämneskunskaper och ämnesdidaktiska kunskaper. Detta är positivt, men bedömgruppen vill samtidigt betona betydelsen av att ämneskunskaper och ämnesdidaktiska kunskaper är tydligt urskiljbara för studenterna också

var för sig. I lärosätets beskrivning av utbildningsinnehållet framkommer innehåll som också kan ses som ämneskunskaper, exempelvis friluftsliv, dans, simning och livräddning (praktiska kunskapstraditioner).

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet behandlas enligt självvärderingen inom flera ämneskurser. Innehållet i självvärderingen är däremot allmänt hållet, vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Bedömargruppen framhåller värdet av att i tabellform åskådliggöra vilka lärandemål som i olika kurser kopplas till det aktuella målet. Lärandemålen kan därefter i friare text men med tydlig systematik knytas till innehåll, examinationer och kunskapskrav.

Självvärderingen visar inte att målet behandlas i samband med VFU, vilket vore rimligt eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom den delen av utbildningen. Intervjuerna visade däremot att målet behandlas i samband med VFU. Bedömargruppen ser den här kopplingen mellan ämnesstudier och VFU som en styrka.

Underlagen visar att utbildningen säkerställer att studenterna når förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning som på bästa sätt stimulerar varje elevs utveckling. Underlagen visar däremot inte att studenterna når motsvarande förmåga när det gäller varje elevs lärande. I underlagen dominerar formuleringar om träning och träningsupplägg, vilket förstärker intrycket att utbildningen i relativt stor utsträckning har fokus på förenings- och prestationsidrott.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Lärosätets exempel behandlar främst jämställdhet som utbildningsinnehåll i olika kurser. Flera konkreta exempel på lärandemål, undervisningsaktiviteter samt uppgifter och examinationer ges från ämneskurserna. Exempelen utgår främst från träning och utövande av olika fysiska aktiviteter samt skolans styrdokument.

Lärosätet belyser i självvärderingen att studenterna i VFU 1 ska kunna "reflektera över hur jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv kan integreras i pedagogisk verksamhet". Bedömargruppen framhåller att målet med fördel kan formuleras om till att gälla studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i pedagogisk verksamhet.

Lärosätet ger i viss utsträckning exempel på utformning och genomförande. Sådana exempel handlar om andelarna män respektive kvinnor inom utbildningen samt om resursfördelning, karriärvägar och meritering bland lärarna.

Inom idrottsvetenskap samt idrott och hälsa råder en överrepresentation av män både inom personalen och bland studenterna. Självvärderingen nämner ett universitetsgemensamt utvecklingsarbete med jämställdhetsintegrering, där ämnet idrottsvetenskap ingår. Bedömargruppen ser mycket positivt på sådana betydelsefulla initiativ.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Självvärderingen ger exempel på uppföljningar och utvärderingar i form av både standardiserade webbenkäter och muntliga utvärderingar efter avslutad kurs samt muntliga formativa uppföljningar under pågående kurs. Kursanalyserna redovisas till studentrådet samt diskuteras i lärarlaget och på ämnesmöten. Var det organisatoriska ansvaret för uppföljning, åtgärder och återkoppling för ämnet är placerat framgår däremot inte av självvärderingen. Om det är oklart även inom organisationen framstår detta som ett utvecklingsområde.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet konstaterar i självvärderingen att kurserna i idrott och hälsa har mycket hög genomströmning. Möjligen som en konsekvens av detta ger lärosätet inte några exempel på insatser som visar hur man verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. I del 1 av självvärderingen framgår däremot hur lärosätet på ett övergripande plan verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Framställningen i självvärderingen är mycket kortfattad, men intervjuerna gav bedömargruppen viktig kompletterande information. Kompletterande information finns även i självvärderingen under bedömningsområdet Studentperspektiv. Bedömargruppens intryck är ändå att bedömningsområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling är ett viktigt utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätets självvärdering är mycket kortfattad när det gäller bedömningsområdet och delvis berörs aspekter av bedömningsområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling, exempelvis om kurs- och programutvärderingar. Intervjuerna gav däremot viktig kompletterande information.

Självvärderingen ger exempel på studentrepresentation i samband med kurs- och programutvärderingar, men inte i beslutande organ eller andra ämnes- eller programövergripande

instanser. Att studenterna vid lärosätet är representerade i beslutande organ framgår däremot i del 1 av självvärderingen.

Intervjuerna gav exempel på studenternas möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande i det dagliga arbetet, exempelvis när det gäller kursupplägg, kurslitteratur och återkoppling på genomförd undervisning. Bedömarens intryck är däremot att studentperspektivet är ett viktigt utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Av lärosätets självvärdering framgår att systematisk samverkan med arbetslivet sker mellan lärosätet och ämnet samt skolektorn, bland annat genom kontakter med förstelärare (gästföreläsare) och via den så kallade Värmlandsmodellen. Modellen går ut på att yrkesverksamma lärare på deltid involveras i sådana yrkesförberedande moment i lärarutbildningen som inte ingår i den verksamhetsförlagda utbildningen.

Systematisk samverkan sker även med en del ideella idrottsorganisationer, som Svenska livräddningssällskapet, Svenska gymnastikförbundet och Internationella orienteringsförbundet. När det gäller hur lärosätet arbetar med att utveckla studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, så lyfter självvärderingen fram frågor om digital respektive specialpedagogisk kompetens. Av intervjuerna framkom att även frågor om läraryrkets breda uppdrag – utöver undervisning i snäv mening – berörs inom utbildningen, liksom att ämnesgruppen är involverad i handledarutbildningen. Bedömarens grupp ser positivt på de inslagen i utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämne- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Självvärderingen, lärartabellen och intervjuerna visar att personalen består av dels lärare med vetenskaplig kompetens inom för utbildningen relevanta områden, dels lärare med lärarexamen samt erfarenhet av undervisning i grund- och gymnasieskola. En stor andel av lärarna inom ämnet är tillsvidareanställda och lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning. I utbildningsmiljön finns en livaktig forskningsmiljö med tydlig samverkan mellan lärare inom ämnet, särskilt inom de idrottspedagogiska och humanbiologiska områdena. I samband med flytten till en ny fakultet har ämneskollegiet också fått nya resurser för att förstärka forskningsanknytningen inom det utbildningsvetenskapliga området.

Självvärderingens andra del är kortfattad när det gäller vissa bedömningsområden, exempelvis uppföljning, åtgärder och återkoppling. Texten om jämställdhet är mycket kort. Framställningen i självvärderingen är i huvudsak beskrivande, och analys och värdering förekommer bara i begränsad utsträckning och saknas helt för vissa bedömningsområden. Bedömaregruppen har haft svårt att identifiera vilka specifika lärandemål som relaterar till de olika bedömningsområdena samt hur undervisningsinnehåll och examinationer knyter an till målen. Lärosätet anger själv inga utvecklingsområden. Endast 7,5 högskolepoäng inom ämnesstudierna ligger på avancerad nivå, vilket kan medföra svårigheter för studenterna att nå fördjupad kunskap inom en rad områden. När det gäller ämneskunskaper kan det medföra svårigheter att nå väsentligt fördjupad kunskap. Självständiga arbeten på avancerad nivå genomförs inte inom ämnet, vilket innebär att bedömaregruppen saknar viktiga underlag att utgå från i sin bedömning.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls inte. Bedömaregruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupade kunskaper utifrån det aktuella målet. Humanbiologiska kunskaper respektive ledarskap och coaching dominerar ämneskunskaperna inom utbildningen. Ämnets traditionellt starka praktiska kunskapsstraditioner syns inte i självvärderingen. Kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande är nedtonade.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedöms inte uppfyllas. Lärosätets självvärdering visar att studenterna når kunskaper om vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt viss kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men inte fördjupad kunskap. Intervjuerna övertygade inte heller bedömaregruppen om att studenterna når väsentligt fördjupade metodkunskaper.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat är inte uppfyllt. Lärosätets självvärdering visar att studenterna når en viss förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnesdidaktik. Förmågan att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnen och ämnesområden är däremot mindre framträdande. Bedömaregruppen är inte övertygad om att studenterna når fördjupad förmåga utifrån det aktuella målet.

Målet att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik uppfylls. Av självvärderingen framgår att didaktik, ämnesdidaktik och metodik behandlas i flera ämneskurser, med tydliga kopplingar till verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Kopplingen till VFU är viktig, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga tydligt kommer till uttryck inom de momenten av utbildningen. Självvärderingen ger exempel på innehåll och examinationer, men de sätts inte alltid in i ett systematiskt sammanhang. Bedömaregruppen föreslår att de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen tydligare knyts till ett ämnesstoff.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls inte. Målet behandlas enligt självvärderingen inom flera ämneskurser. Lärosätet ger exempel på innehåll och examinationer, men sätter inte in dem i ett systematiskt sammanhang. Underlagen visar att utbildningen säkerställer att studenterna når förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning som på bästa sätt stimulerar varje elevs utveckling. Underlagen visar däremot

inte att studenterna når motsvarande förmåga när det gäller varje elevs lärande. I underlagen dominerar formuleringar om träning och träningsupplägg, vilket förstärker intrycket att utbildningen i relativt stor utsträckning har fokus på förenings- och prestationsidrott.

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Lärosätets exempel behandlar främst jämställdhet som utbildningsinnehåll i olika kurser. Flera konkreta exempel gäller lärandemål, undervisningsaktiviteter samt uppgifter och examinationer från ämneskurserna. Exempelen utgår främst från träning och utövande av olika fysiska aktiviteter samt skolans styrdokument, men även VFU.

Självvärderingen ger exempel på uppföljningar och utvärderingar i form av både standardiserade webbenkäter och muntliga utvärderingar efter avslutad kurs samt muntliga formativa uppföljningar under pågående kurs. Kursanalyserna redovisas till studentrådet samt diskuteras i lärarlaget och på ämnesmöten. Var det organisatoriska ansvaret för uppföljning, åtgärder och återkoppling för ämnet är placerat framgår däremot inte av självvärderingen. Om det är oklart även inom organisationen framstår detta som ett utvecklingsområde. Lärosätet konstaterar i självvärderingen att kurserna i idrott och hälsa har mycket hög genomströmning. Möjligen som en konsekvens av detta ger lärosätet inte några exempel på insatser som visar hur man verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Första delen av självvärderingen beskriver däremot hur lärosätet på ett övergripande plan verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid.

Självvärderingen ger exempel på studentrepresentation i samband med kurs- och programutvärderingar, men inte i beslutande organ eller andra ämnes- eller programövergripande instanser. Att studenterna vid lärosätet är representerade i beslutande organ framgår däremot i första delen av självvärderingen. Intervjuerna gav exempel på studenternas möjligheter att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningen. Bedömargruppens intryck är ändå att studentperspektivet är ett viktigt utvecklingsområde.

Av lärosätets självvärdering framgår att systematisk samverkan med arbetslivet sker mellan lärosätet och ämnet samt skolsektorn, bland annat genom kontakter med förstelärare (gästföreläsare) och via den så kallade Värmlandsmodellen. Systematisk samverkan sker även med en del ideella idrottsorganisationer. När det gäller hur lärosätet arbetar med att utveckla studenternas beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, så lyfter självvärderingen fram frågor om digital respektive specialpedagogisk kompetens.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan

Bilaga: Utbildningsvetenskaplig kärna

Karlstads universitet finner inga sakfel i yttrandena utan tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete. Rubriken blev dock fel. Utvärderingen gäller alla granskade undervisningsämnen.

Yrkesexamen

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	1	Ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: **Karlstads universitet**

Yrkesexamen: **Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa**

Bilaga: **Ämnes- och ämnesdidaktiska studier**

Karlstads universitet tackar för en väl utförd utvärdering som kommer att tjäna som underlag för kommande utvecklingsarbete. Detta utvecklingsarbete handlar särskilt om att utveckla kurser för att kunna erbjuda utbildning upp till 120 hp inom ämneslärarutbildning. I nuläget erbjuds idrott och hälsa endast som andraämne, 90 hp. Detta gör att det bara finns 7,5 hp på avancerad nivå och det endast finns ett självständigt arbete på grundnivå, medan det avslutande självständiga arbetet på avancerad nivå skrivs i förstaämnet. Det är därför i förstaämnet som examensmålen i första hand ska uppnås med den konstruktion som ämneslärarexamen har enligt examensordningen. Utvärderingen har dock inte tagit hänsyn till detta. Man borde ha bedömt om idrott och hälsa som andraämne på grundnivå ger ett rimligt bidrag till yrkesexamen på avancerad nivå, snarare än att analysera om examensmålen uppnås inom ämnet.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	1	5-6	Även om det finns forskningsstyrka inom prestationsidrott förenas forskningsmiljön av ämnesdidaktiken. Utbildningsmiljön är inte inriktad förenings- och prestationsidrott, utan lärarskap och undervisning för lärande i skolans idrott och hälsa.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	4	4-6	Eftersom idrott och hälsa endast erbjuds som andraämne på grundnivå upp till 90 hp ligger bara 7,5 hp av ämnesutbildningen på avancerad nivå och det skrivs inga självständiga arbeten på avancerad nivå inom ämnet.
2	5	1-3	Detta är ett missförstånd att utbildningen har fokus mot humanbiologi och coaching. Snarare läggs stor energi ner på att ändra många studenters förförståelse av att utbildningen är ett slags tränarutbildning och att lyfta fram betydelsen av ämneskunskaper och didaktik för att bli en bra lärare i idrott och hälsa, där således även kunskaper om barns och ungdomars utveckling och lärande ges för att studenten ska erhålla en helhetsbild. Träning och träningsupplägg berörs endast i utbildningen i träningsfysiologi som exemplifiering. Studenterna bedöms aldrig utifrån fysisk prestation. Av 90 hp utgörs 15 hp av humanbiologi och 0,5 hp av ledarskap och coaching.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
4	3	8-9	Didaktiska överväganden är inte primärt kopplad till fysisk aktivitet eller prestation, utan praktiska kunskapstraditioner används mer som exemplifiering för lärande inom idrott och hälsa